St. Ursula Girls' High School Nagpur
FINAL TERM EXAMINATION – 2020

Class : VIII (B)

Time : 1 Hr. **Subject : History - Civics** **Marks : 25**

प्र. 1 ला अ) दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा. :– **(2)**

1) 1 मे 1960 रोजी .... राज्याची निर्मिती झाली.
   - अ) गोवा
   - ब) कर्नाटक
   - क) आंध्रप्रदेश
   - ड) महाराष्ट्र

2) जुनागड .... व काश्मीर या संस्थानाचा अपवाद वगळता सर्व संस्थाने भारतात विलीन झाली.
   - अ) औंध
   - ब) झाशी
   - क) वडोदरा
   - ड) हैदराबाद

ब) पुढील संकल्पनाचित्र पूर्ण करा. (कोणतेही 1) **(2)**

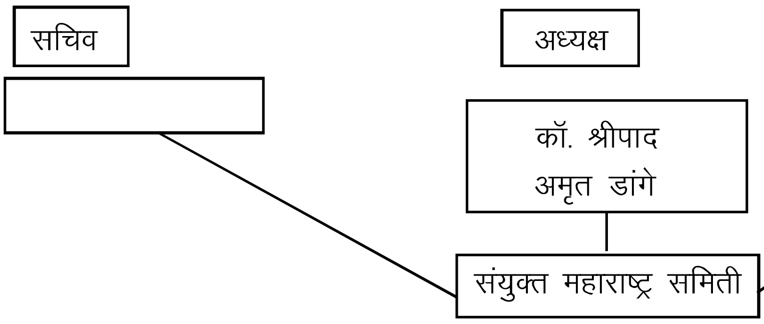

किंवा

दिलेल्या कालरेषेवर घटनाक्रम लिहा.

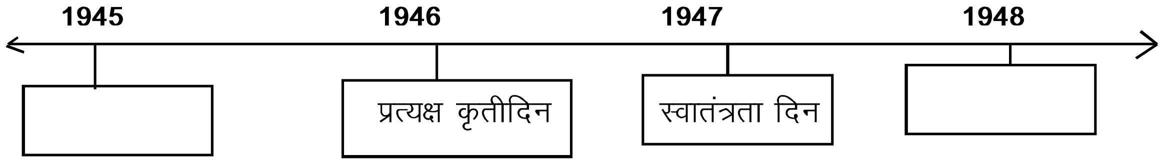

प्र. 2 रा. अ) टीपा लिहा. (कोणतेही दोन) **(4)**

1. राजार्षी शाहू महाराजांनी कोल्हापूर संस्थानात केलेल्या सुधारणा.
2. संयुक्त महाराष्ट्र परिषद
3. क्रिप्स योजना

ब) पुढील विधाने सकारण स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन) **(4)**

1) राष्ट्रीय सभेने सविनय कायदेभंगाची चळवळ मागे घेतली.
2) जुनागड भारतात विलीन झाले.
3) चाफेकर बंधूनी रॅंडचा वध केला.

प्र. 3 रा) उतारा वाचून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा. **(2)**

1) हैदराबाद संस्थानावर कोणाची राजवट होती?
2) कोणत्या महत्वपूर्ण भाषा हैदाराबाद प्रातांतील होत्या?

हैदराबाद हे भारतातील सर्वात मोठे संस्थान होते. त्यामध्ये तेलगु, कन्नड, मराठी भाषक प्रांत होते. त्या ठिकाणी निजामाची एकतंत्री राजवट होती. तेथे नागरी व राजकीय हक्कांचा अभाव होता. आपले हक्क मिळविण्यासाठी हैदराबाद संस्थानातील जनतेने तेलंगण भागात आंध्र परिषद, मराठवाडा भागात महाराष्ट्र परिषद व कर्नाटक भागात कनार्टक परिषद या संस्था स्थापन केल्या. 1938 मध्ये स्वामी रामानंदतीर्थ यांनी

हैदराबाद स्टेट कॉंग्रेस ची स्थापना केली. निजामाने या संघटनेवर बंदी घातली. हैदराबाद स्टेट कॉंग्रेसला मान्यता मिळविण्यासाठी व लोकशाही हक्कासाठी लढा सुरू झाला. या लढयाचे नेतृत्व स्वामी रामानंद तीर्थ या झुंजार सेनानीने केले. त्यांना नारायण रेड्डी सिराझ–उत्–हसन तिरमिची यांची साथ लाभली. पी.व्ही. नरसिंहराव व गोविंदआई श्रॉफ हे स्वामीजींचे निष्ठावान अनुयायी होते.

ब) पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) **(2)**

1. स्त्रीविषयक सुधारणा चळवळीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
2. माउंटबॅटन योजनेविषयी माहिती लिहा.
3. संस्थानांच्या विलीनीकरणातील सरदार वल्लभभाई पटेल यांचे योगदान स्पष्ट करा.

प्र. 4 था सुचनेप्रमाणे सोडवा. **(3)**

खालील नाकाशा वाचून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

1. भारताच्या शेजारील देश कोणते?
2. फ्रान्स वसाहतीचे आधिपत्य कोणत्या प्रदेशांवर होते?
3. पोतुगीजांची सत्ता कोणत्या प्रदेशावर दर्शवली आहे?

राज्यशास्त्र **(6)**

प्र. 5 वा टिपा लिहा (कोणतेही एक) **(2)**

1. फौजदारी कायदा
2. मुख्यमंत्र्याची कार्ये

प्र. 6 वा. पुढील विधाने सकारण स्पष्ट करा. (कोणतेही एक) **(2)**

1. सनदी सेवांमध्येही राखीव जागांचे धोरण आहे.
2. सनदी सेवकांनी राजकीयदृष्टया तटस्थ असणे गरजेचे आहे.

प्र. 7 वा. सुचनेप्रमाणे करा. (2)

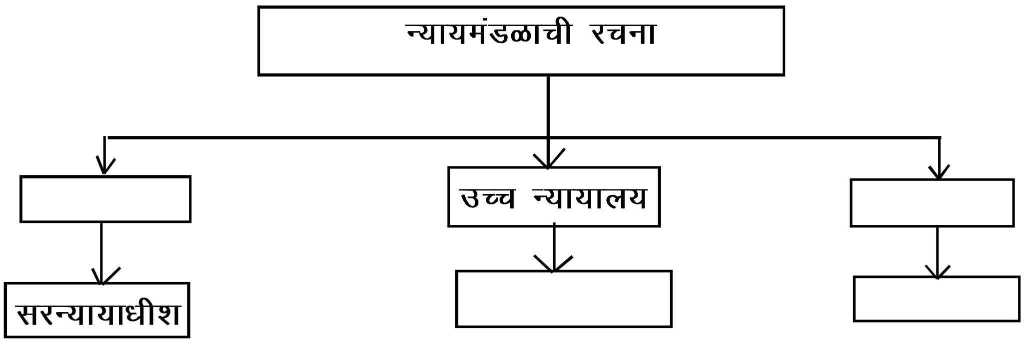

किंवा

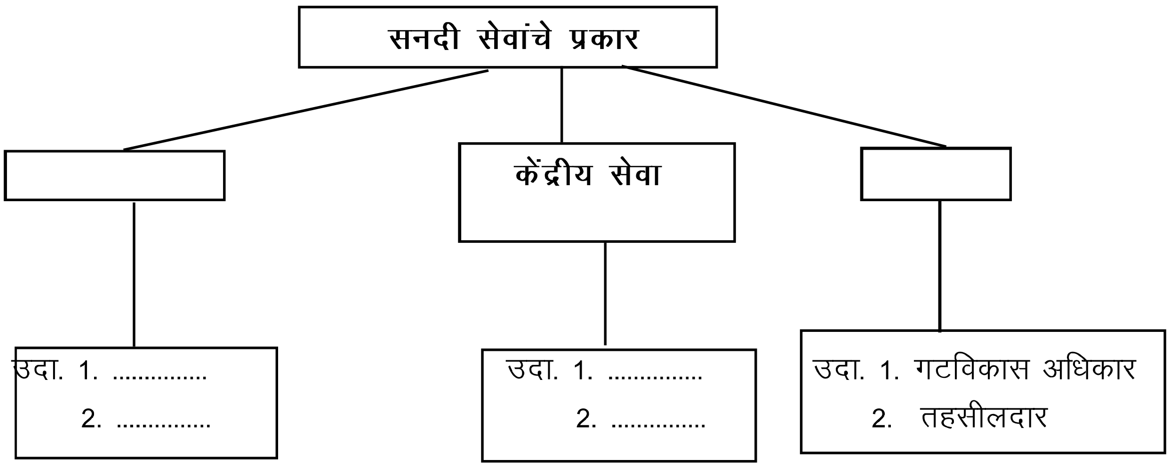

***